

8.10.2026

VK/37326/2026

Yhteiset ICT-toiminnot ja -alhierarkiat

Tämä ohje täydentää toimintotilikarttaa yhteisten ICT-toimintojen ja -alhierarkioiden käytön osalta.

Sisällys

1	Yhteiset ICT-toiminnot ja -alhierarkiat.....	2
1.1	Yhteisten ICT-toimintojen ja -alhierarkioiden käyttäjät.....	3
2	ICT-ylläpito ja -kehittäminen.....	4
2.1	ICT-ylläpidon ja -kehittämisen määritelmät	4
2.2	ICT-ylläpidon ja -kehittämisen erittely ulkoisissa ostoissa	5
2.2.1	Esimerkkiratkaisuja ulkoisten ICT-menojen erittelemiseksi ylläpitoon ja kehittämiseen	5
2.3	ICT-ylläpidon ja -kehittämisen erittely sisäisissä ostoissa	8
2.3.1	Valtorilta tehtyjen sisäisten ICT-ostojen käsittely	9
2.3.2	Palkeiden järjestelmämaksujen käsittely Palkeiden asiakasvirastoissa.....	9
2.3.3	Muilta sisäisiltä toimijoilta tehtyjen sisäisten ICT-ostojen käsittely	10
2.4	ICT-toimintojen käyttö työajankohdentamisessa	10
2.4.1	ICT-ammattilaisen määritelmä	10
2.4.2	Esimerkkejä tilanteista, joissa ”ICT-ammattilaisen” tehtäviä tehdään osan työajasta.	10
2.4.3	Esimerkkejä ”ICT-ammattilaisen” työtehtävistä	11
2.4.4	Ratkaisuesimerkkejä haastavaksi koettuihin työajankohdentamisen tilanteisiin	12

8.10.2026

VK/37326/2026

1

Yhteiset ICT-toiminnot ja -alihierarkiat

Alla olevien yhteisten ICT-toimintojen ja -alihierarkioiden avulla seurataan ICT-menojen kokonaisuutta sekä sen jakautumista ylläpitoon ja kehittämiseen. Kirjanpitoyksiköt voivat tarvittaessa tehdä yhteisten ICT-toimintojen lisäksi toimintojen lisäjaotteluja. Lisäjaottelut kytketään yhteiseen Valtion toimintohierarkiaan toimintotilikartan mukaisesti.

ICT-menoja ei kirjata muille toiminnoille kuin yhteisille ICT-toiminnoille tai niiden kirjanpitoyksikkökohtaisille lisäjaotteluille.

ICT-YLLÄPITO		ICT-KEHITTÄMINEN	
YDINTOIMINNOT			
4002 Ydintoimintojen tietojärjestelmien ylläpito 9999400200 Ydintoimintojen tietojärjestelmien ylläpito		4003 Ydintoimintojen tietojärjestelmien kehittäminen 9999400300 Ydintoimintojen tietojärjestelmien kehittäminen	
OHJAUSTOIMINNOT			
590010 Ohjaustoimintojen tietojärjestelmien ylläpito 9999590010 Ohjaustoimintojen tietojärjestelmien ylläpito		590020 Ohjaustoimintojen tietojärjestelmien kehittäminen 9999590020 Ohjaustoimintojen tietojärjestelmien kehittäminen	
TUKITOIMINNOT			
64100 IT-hallinto ja arkkitehtuurit, hankehallinta ja kumppaninhallinta 9999641000 IT-hallinto, arkkitehtuuri, hankehallinta ja kumppaninhallinta		64650 Yhteisen tietohallinnon kehittäminen 9999646500 Yhteisen tietohallinnon kehittäminen	
64300 Perustietotekniikan ylläpito ja käyttäjätuki 9999643000 Perustietotekniikan ylläpito ja käyttäjätuki			
64500 Tukitoimintojen tietojärjestelmien ylläpito 9999645000 Tukitoimintojen tietojärjestelmien ylläpito			
64550 Kyber- ja tietoturvallisuus 9999645500 Kyber- ja tietoturvallisuus			
64600 Muu yhteinen tietohallinto 9999646000 Muu yhteinen tietohallinto			

Kuva 1: ICT-toiminnot jaetaan ylläpitoon ja kehittämiseen liittyviin toimintoihin sekä ydintoiminnoissa, ohjaustoiminnoissa että tukitoiminnoissa.

8.10.2026

VK/37326/2026

1.1 Yhteisten ICT-toimintojen ja -alihierarkioiden käyttäjät

Muut virastot kuin Valtori kohdentavat ICT-menot tämän ohjeen mukaisesti kehittämiseen ja ylläpitoon.

Osana valtion yhtenäistä ICT-menojen raportointia on sovittu, että Valtori ei jaottele palvelutoimintaansa yhteisen mallin mukaisesti ICT-ylläpitoon ja -kehittämiseen, vaan käyttää omaa tapaansa ICT-ylläpidon ja -kehittämisen erittelyyn osana oman seurantansa kokonaisuutta. Valtori tekee tämän erittelyn yhteisten palveluiden tuottamisen näkökulmasta, mikä on osittain erilainen, kuin mikä on asiakasvirastojen näkökulma. Valtori raportoi ylläpidon ja kehittämisen menojakaumista erikseen valtiovarainministeriölle yhteisesti sovittujen käytäntöjen mukaisesti. Valtori seuraa oman tietohallintonsa kustannukset kuitenkin yhteisiä tietohallinnon tukitoimintoja ja niiden hierarkioita käyttäen.

8.10.2026

VK/37326/2026

2 ICT-ylläpito ja -kehittäminen

2.1 ICT-ylläpidon ja -kehittämisen määritelmät

Ydintoimintojen / Ohjaustoimintojen / Tukitoimintojen tietojärjestelmien ylläpitäminen	Ydintoimintojen / Ohjaustoimintojen / Tukitoimintojen tietojärjestelmien kehittäminen
Ylläpidolla tarkoitetaan olemassa olevien ICT-ratkaisujen (esim. palvelut, tietojärjestelmät, tietovarannot) jatkuvaa toimintakyvyn varmistamista ja tukemista.	Kehittäminen sisältää toimet, joiden tavoitteena on tieto- ja viestintäteknologian hyödyntäminen ja parantaminen toiminnoissa. Kehittäminen voi kohdistua olemassa olevien ICT-ratkaisujen (esim. palvelut, tietojärjestelmät, tietovarannot) parantamiseen tai uusien toteuttamiseen.
Kriteeri: Toiminnallisuutta, käyttötarkoitusta tai prosessia ei olennaisesti muuteta tai paranneta, vaan säilytetään nykyistä toiminnan tasoa.	Kriteeri: Muutos tuo uutta arvoa, lisää toiminnallisuutta tai parantaa prosesseja, riippumatta esimerkiksi muutoksen kestosta tai toteutustavasta.
Esimerkkejä: – Ylläpitokustannukset (henkilötyö, hankinnat/ostot). – Järjestelmien valvonta, häiriöhallinta, vikatilanteiden korjaus. – Tuotantoympäristön käyttöpalvelut, kuten palvelimien ja tietokantojen ylläpito, ohjelmistopäivitykset. – Käyttäjätuki ja palvelupyynnöt, kuten käyttöoikeuksien hallinta, tukipyynnöt. – Tekninen ylläpito sekä virheiden korjaukset, jotka eivät muuta järjestelmän toiminnallisuutta. – Valtorilta ostettujen jatkuvien palveluiden menot kattaen vakioidut palvelut ja ASKO:t, eli asiakaskohtaiset palvelut, (lähtökohtaisesti).	Esimerkkejä: – Kehittämiskustannukset (henkilötyö, hankinnat/ostot). – Uusien ratkaisujen suunnittelu, toteutus ja käyttöönotto. – Nykyisten ratkaisujen uudistaminen tai korvaaminen. – Nykyisten ratkaisujen elinkaaren (ylläpidon) aikainen kehittäminen, kuten uudet toiminnallisuudet ja integraatiot. – Nykyisten ratkaisujen pienkehittäminen, joka tuo rajatun, mutta selkeästi tunnistettavan uuden arvon ja hyödyn, kuten uuden toiminnallisuuden, käytettävyyden parantamisen tai prosessin tehostamisen. – Kehittäminen riippumatta sen toteutustavasta tai projektinnista. – Kehittäminen riippumatta muodostuuko käyttöomaisuutta. – Valtorilta ostettujen jatkuvien palveluiden käyttöönottojen ja muiden erillisten toimeksiantojen ja projektien menot (lähtökohtaisesti).

Kuva 2: ICT-ylläpidon ja -kehittämisen määritelmä.

8.10.2026

VK/37326/2026

2.2 ICT-ylläpidon ja -kehittämisen erittely ulkoisissa ostoissa

ICT-ylläpidon ja -kehittämisen erittely ulkoisissa ostoissa tehdään edellä kuvattujen ICT-ylläpidon ja -kehittämisen määritelmien mukaisesti. Ulkoisilla ostoilla tarkoitetaan ICT-ostoja, jotka on tehty muilta kuin toisilta valtion virastoilta ja laitoksilta, talousarvion ulkopuolisilta valtion rahastoilta tai valtion liikelaitoksilta.

Tilanteissa, joissa ylläpidon ja kehittämisen menoja ei voida eritellä tai menon erittelemisestä muodostuu kohtuuton hallinnollinen taakka, huomioidaan menon luonne ja arvioidaan tilannetta olennaisuus- ja ensisijaisuusperiaatteiden avulla. Tällöin tarkastellaan, mistä meno ensisijaisesti aiheutuu ja arvioidaan tiliointia sen mukaisesti. Tarkastelussa tulisi huomioida, miten olennaisesta menosta on kyse suhteessa viraston ICT-ylläpidon tai -kehittämisen menoihin yhteensä tai kaikkiin viraston ICT-menoihin yhteensä.

Tällaisia tilanteita voivat olla esimerkiksi seuraavat tilanteet:

- Samaa ICT-ratkaisua (esim. alustaratkaisut) voidaan hyödyntää sekä ylläpidossa että kehittämisessä, eikä luontevaa jakoperustetta ole tunnistettavissa.
- Myyjän laskuerittelyyn ei ole mahdollista saada ilman merkittäviä lisäkustannuksia kesken sopimuskauden erittelyä, joka mahdollistaisi menojen kohdentamisen ylläpitoon ja kehittämiseen.

Ensisijaisen aiheutumisperusteen valintaa on tarkoituksenmukaista arvioida säännöllisesti esimerkiksi sopimuskauden vaihtuessa tai silloin, kun palvelun tai tietojärjestelmän elinkaaren vaihe olennaisesti muuttuu.

2.2.1 Esimerkkiratkaisuja ulkoisten ICT-menojen erittelemiseksi ylläpitoon ja kehittämiseen

Haaste: Pilvipalveluiden ja SaaS-palveluiden osalta ylläpidon ja kehittämisen erittely on haastavaa. Ostettavat ratkaisut kehittyvät käytön aikana, mutta laskuilta kehittämiseen osuutta ei eritellä ja kehittyminen sisältyy palvelumaksuun.

Ratkaisu: Meno voidaan kohdentaa ensisijaisen aiheutumisen mukaisesti. Esimerkiksi tilanteissa, joissa SaaS-palvelua käytetään viraston toiminnassa ("tuotannossa") ja toimittajan palvelun ominaisuudet kehittyvät (kai- kille käyttäjille) sopimuksen aikana → *Kohdennetaan ylläpitoon.*

8.10.2026

VK/37326/2026

Haaste: Scrum- ja DevOps-tiimien osalta on nähty mahdollisena eritellä esim. tikettien avulla ylläpidon ja kehittämisen menot (ostettu työ). Toisaalta joissakin tilanteissa ylläpidon ja kehittämisen raja nähdään "harmaana" tai koetaan, ettei sen erittely ole mahdollista (esim. yksi sopimus tai pienkehittämistä tehdään yhtä aikaa ylläpidon kanssa).

Ratkaisu: Mikäli ostolaskulle ei ole saatavissa erittelyä mahdollistavia tietoja ja/tai luontevaa menojen jakoperustetta ei ole tunnistettavissa, on *kohdentamista arvioitava ensisijaisuusperiaatteen avulla*.

Esim. jos ostettu henkilötöy kohdentuu pääosin tietojärjestelmien ylläpidon aikaiseen kehittämiseen (vrt. ylläpidon ja kehittämisen määritelmät) → *Kohdennetaan kehittämiseen* (vaikka meno sisältäisi vähäisemmissä määrin myös ylläpitoon sisältyviä virheiden korjauksia).

Ratkaisu: Kilpailutuksen / uuden sopimuskauden yhteydessä otetaan huomioon ylläpidon ja kehittämisen menojen erittely, esim. laskutus erikseen.

Haaste: Versionvaihtojen menojen kohdentaminen; onko kyse ylläpidosta vai kehittämisestä?

Ratkaisu: Versionvaihtojen sisällöt ja vaikutukset vaihtelevat → *Arvioitava tapauskohtaisesti virastossa*, onko kyse ylläpidosta vai kehittämisestä yhteisten "ylläpito" ja "kehittäminen" määritysten avulla.

Haaste: Miten tulee kohdentaa **ICT-palveluiden käyttöoikeuksien ylläpitoa koskevat menot**?

Ratkaisu: Käyttöoikeuksien ylläpitoon liittyvät menot *tulisi arvioida suhteessa ylläpidon ja kehittämisen määritelmiin*.

Mikäli kyseessä on nykyisen toiminnan ylläpitäminen (esim. käyttöoikeuksien myöntäminen tai nykyisen käyttövaltuushallinnan toiminnan tason turvaaminen) → *Kohdennetaan ylläpitoon*.

Jos kyse olisi käyttöoikeusprosessien / käyttövaltuushallinnan parantamisesta → *Kohdennetaan kehittämiseen*.

8.10.2026

VK/37326/2026

Haaste: Tietoliikenne- ja kapasiteettipalveluja voidaan käyttää sekä kehittämiseen että ylläpitoon, eikä välttämättä ole suoraan laskun tietojen nojalla eriteltävissä kahteen osaan.

Ratkaisu: Virastot voivat jakaa menot ylläpitoon ja kehittämiseen esim. tilanteissa, joissa on jo aiemmin vastaavat menot kohdennettu ylläpitoon ja kehittämiseen. Viraston tulee tarkastaa erittelyn vastaavuus yhteisiin ylläpidon ja kehittämisen määritelmiin.

Ratkaisu: Meno voidaan kohdentaa *ensisijaisen aiheutumisperusteen mukaisesti*. Esim. ilman tietoliikenne- ja kapasiteettipalvelua viraston tuotannossa olevat ICT-ratkaisut eivät olisi hyödynnettävissä → Menot voisivat tulla kohdennetuksi ylläpitoon, vaikka ostetuista palveluista hyötyvät myös esim. kehityshankkeet.

Haaste: Alustaratkaisut, jotka kohdentuvat useampaan sovellukseen tai järjestelmään; miten niitä koskevat menot tulisi käsitellä.

Ratkaisu: Toimintatapa voi vaihdella viraston seurantakohdemallin ja sisäisen laskennan käytäntöjen mukaan. *Mikäli mahdollista, menot eritellään ylläpitoon ja kehittämiseen tai vaihtoehtoisesti meno kohdennetaan ensisijaisen aiheutumisperusteen mukaisesti joko ylläpitoon tai kehittämiseen.*

Toimintojen näkökulmasta meno voi tulla kohdennetuksi Tietohallinto –tuki-toimintoihin (jos alusta palvelee viraston toimintaa laajasti ja koskee useita ydintoimintoja) tai Ydintoimintojen tietojärjestelmät – toimintohierarkiaan, mistä toteumat vyörytetään kustannuslaskennassa ydintoiminnoille. Lisäksi kohdennuksissa on huomioitava muut tarpeelliset viraston seurantakohdemallin mukaiset seurantakohteet (esim. jos menot kohdennetaan ostolas-kulta suoraan eri tietojärjestelmille).

Haaste: Kyber- ja tietoturvallisuuden osalta nähdään hankalana eritellä ICT-ostomenoja ylläpitoon ja kehittämiseen. Esim. kyseessä voi olla tilanne, jossa samalla sopimuksella ostetaan auditointeja tuotannossa oleville ja kehitteillä oleville järjestelmille, eikä laskulle ole saatavissa tarvittavia erittelyjä. Esim. tietoturvalvomo (SOC) -palveluita hyödynnetään sekä ylläpidossa että kehittämisessä.

Ratkaisu: Meno voidaan kohdentaa *ensisijaisen aiheutumisperusteen mukaisesti*, mikäli käytettävissä ei ole jakoperusteita ylläpitoon ja kehittämiseen kohdentamiseksi.

Esim. mikäli auditointeja tehdään tyypillisesti järjestelmien muutosten yhteydessä → *Kohdennetaan kehittämiseen.*

8.10.2026

VK/37326/2026

Esim. Jos SOC-palveluilla turvataan toiminnan nykyistä tasoa → *Kohdennetaan ylläpitoon.*

Kyber- ja tietoturvallisuutta koskevien ICT-menojen osalta on huomioitava, että oletuksena ei ole kaikkien menojen kohdentuminen Kyber- ja tietoturvallisuus -tukitoiminnolle, vaan osin menot voivat tulla kohdennetuiksi ydintoimintojen tietojärjestelmiin. Lisäksi on huomioitava, että valtion virastoilla on kyberturvallisuuden ja tietoturvallisuuden tehtäviä (esim. NIS2-direktiiviin perustuvat valvontatehtävät) ydintoimintonaan, jolloin ao. substanssitehtävät kohdentuvat esimerkiksi työajankohdennuksessa ko. ydintoiminnoille.

Haaste: Olemassa olevat sopimukset voivat sisältää **sekä ICT-ylläpidon että ICT-kehittämisen asiantuntijapalveluita**, eikä toimittajan laskuilla ole näitä eriteltynä.

Ratkaisu: Meno voidaan kohdentaa *ensisijaisen aiheutumisperusteen mukaisesti*, mikäli käytettävissä ei ole jakoperusteita ylläpitoon ja kehittämiseen kohdentamiseksi. Jatkossa viraston ICT-hankinnoissa tulisi ottaa huomioon tarvittavat laskutuserittelyt.

Haaste: Tietojärjestelmien pakollisten **elinkaarivaihtojen kohdentaminen.**

Ratkaisu: Elinkaarivaihtojen osalta tulee tarkastella kohdentamista sisällön kannalta ja vaihto voi tulla kohdennetuksi sekä ylläpitoon että kehittämiseen.

Mikäli kyse on puhtaasti nykyisen toiminnan tason turvaamisesta → *Kohdennetaan ylläpitoon.*

Mikäli samassa yhteydessä kehitetään toimintaa/prosesseja/järjestelmää (lisäarvo) → *Kohdennetaan kehittämiseen.*

2.3 ICT-ylläpidon ja -kehittämisen erittely sisäisissä ostoissa

ICT-ylläpidon ja -kehittämisen erittely sisäisissä ostoissa tehdään edellä kuvattujen ICT-ylläpidon ja -kehittämisen määritelmien sekä tämän luvun täydentävien ohjeiden perusteella. Sisäisillä ostoilla tarkoitetaan ICT-ostoja, jotka on tehty toisilta valtion virastoilta tai laitoksilta, talousarvion ulkopuolisilta valtion rahastoilta tai valtion liikelaitoksilta.

Tyypillisesti sisäiset ICT-ostot ovat ostoja Valtorilta, mutta joissain tapauksissa myös muilta virastoilta (ks. luku 2.3.3.).

8.10.2026

VK/37326/2026

2.3.1 Valtorilta tehtyjen sisäisten ICT-ostojen käsittely

1. Jatkuvat palvelut = lähtökohtaisesti ylläpitomenoja

- Valtori laskuttaa jatkuvat palvelut erillisillä laskuilla kuukausitasolla, mikä tukee laskujen automaattista käsittelyä.
- Osalla virastoja on tarpeita kohdentaa jatkuvien palveluiden ostoja myös kehittämismenoihin, esim. projektien osuus jatkuvien palveluiden käytöstä. Virasto voi tehdä erittelyn oman harkintansa ja tarpeen mukaan, mutta se edellyttää nykytilassa kohdennustietojen manuaalista poimintaa ja kohdentamista Valtorin laskutuserittelyiden avulla. Aiheutuvasta hallinnollisesta lisätyöstä johtuen tätä suositellaan tehtäväksi vain erityisen perustelluista syistä (kuten ulkopuolisen rahoittajan erityisvaatimukset).

2. Jatkuvien palveluiden käyttöönotot = lähtökohtaisesti kehittämismenoja

- Valtori laskuttaa käyttöönotot erikseen, mikä mahdollistaa käyttöönottoja koskevien ostolaskujen kohdentamisen kehittämiseen. Yksittäisissä poikkeustilanteissa käyttöönotto voi kuulua jatkuvan palvelun hintaan, jolloin sitä ei veloiteta erikseen.

3. Valtorilta erikseen tilatut asiakasprojektit ja erillistoimeksiannot = lähtökohtaisesti kehittämismenoja

- Valtori laskuttaa asiakasprojektit ja erillistoimeksiannot erikseen, mikä tukee niiden kohdentamista kehittämismenoihin. Laskuilla lukee selkeästi ko. projektin/toimeksiannon nimi.

2.3.2 Palkeiden järjestelmämaksujen käsittely Palkeiden asiakasvirastoissa

Palkeet on talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus eikä lähtökohtaisesti tarjoa asiakkailleen ICT-palveluita, vaan talous- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmien ylläpito ja kehittäminen on osa talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukustannusta.

- Järjestelmämaksut kirjataan toiminnoille 9999616000 Muut henkilöstöhallinnon tehtävät, 9999625000 Muut taloushallinnon tehtävät ja 9999695000 Matkahallinto tai tarkemmille prosessikohtaisille talous- ja henkilöstöhallinnon toiminnoille.
 - Toisin sanoen toimintoa 9999645000 Tukitoimintojen tietojärjestelmien kehittäminen tai muita tietohallinnon tukitoimintoja ei käytetä.
- Huom. mahdollisissa erityistilanteissa, joissa Palkeet tarjoaa asiakkaalle vain tietojärjestelmää eikä talous- ja/tai henkilöstöhallinnon

8.10.2026

VK/37326/2026

palvelua, järjestelmämaksu kirjataan toiminnolle 9999645000 Tukitoimintojen tietojärjestelmien ylläpito.

2.3.3 Muilta sisäisiltä toimijoilta tehtyjen sisäisten ICT-ostojen käsittely

Valtorin jälkeen euromääräisesti mitattuna muita merkittävimpiä sisäisten ICT-ostojen kumppaneja ovat mm. KEHA-keskus, Poliisin teknologiakeskus (Pol IT) ja Ruokavirasto.

Nämä sisäiset ICT-toimijat ja heidän asiakkaansa kirjaavat ICT-menonsa edellä kuvattujen ICT-ylläpidon ja -kehittämisen määritelmien mukaisesti. Valtion keskitetyssä ICT-menoraportoinnissa huolehditaan siitä, että ICT-menot eivät tule raportoiduksi kahteen kertaan.

2.4 ICT-toimintojen käyttö työajankohdentamisessa

ICT-toimintoja käyttävät vain ICT-ammattilaiset. ICT-ylläpidon ja -kehittämisen työajankohdentamisessa lähtökohtana ovat henkilön ensisijainen rooli ja tehtävät. Koko työajan tai osan työajastaan "ICT-ammattilaisena" toimivat henkilöt kohdentavat työajan ICT-ylläpito/kehittäminen-seurantakohteiden mukaisesti.

2.4.1 ICT-ammattilaisen määritelmä

Henkilö, joka toimii jatkuvasti koko tai osan työajastaan ICT-ammattilaisena. Henkilön osaaminen ja tehtävät kohdistuvat tietohallintoon ja/tai tieto- ja viestintätekniisten ratkaisujen (esimerkiksi tietojärjestelmien, integraatioiden, palveluiden, alustojen tai infrastruktuurin) suunnitteluun, ylläpitoon, kehittämiseen tai tukeen.

ICT-ammattilaisen työ voi kohdentua sekä tuki-, ohjaus- että ydintoimintoihin liittyviin tehtäviin ja järjestelmiin. Organisatorisesti henkilö voi sijoittua mihin tahansa organisaation yksikköön eli "ICT-ammattilaisella" ei viitata ainoastaan keskitetyssä tietohallinnossa toimiviin asiantuntijoihin.

2.4.2 Esimerkkejä tilanteista, joissa "ICT-ammattilaisen" tehtäviä tehdään osan työajasta.

- Substanssiasiantuntija¹ toimii substanssijärjestelmän pääkäyttäjänä muiden substanssitehtävien (esim. lupakäsittely) lisäksi. Pääkäyttäjätehtävissä hän mm. ylläpitää järjestelmän käyttöoikeuksia ja -rooleja, organisaatorakennetta ja luokittelutietoja sekä osallistuu häiriötilanteiden selvittelyyn. Pääkäyttäjätehtävissä on kyse ICT-ammattilaisen tehtävistä ja ne kohdennetaan ydintoimintojen tietojärjestelmien ylläpitoon / kehittämiseen tehtäväsisältöjen mukaisesti.
- Substanssiasiantuntija toimii osan työajastaan substanssijärjestelmän tuote- /palveluvastaavana. Tehtävät sisältävät mm. muutospyyntöjen

¹ Tehtävän mukaan substanssiasiantuntija voi olla ydin-, ohjaus- tai tukitoiminnon "ammattilainen". Esimerkiksi taloushallinnon ammattilaisen substanssitoimintoja ovat taloushallinnon tukitoiminnot.

8.10.2026

VK/37326/2026

hallintaa, toimittajan ohjaamista, palvelutasojen seuranta ja poikkeamien käsittelyä sekä järjestelmädokumentaation hallintaa. Tuote-/palveluvastaavan tehtävissä substanssiasiantuntija toimii ICT-ammattilaisena ja kohdentaa työaikansa ydintoimintojen tietojärjestelmien ylläpitoon / kehittämiseen tehtäväsisältöjen mukaisesti.

- Taloushallinnon ammattilainen toimii olennaisen osan työajastaan johdon tietojärjestelmän pääkäyttäjänä. Tähän rooliin liittyvät järjestelmän tekniseen hallintaan, ylläpitoon tai kehittämiseen käytettävä työaika katsotaan ICT-ammattilaisen työksi.

Substanssitoiminnan asiantuntijan roolissa toimittaessa työaika kohdennetaan ao. substanssitoiminnan toiminnoille, vaikka työtehtävässä hyödynnettäisiin ICT-ratkaisuja tai osallistuttaisiin niiden kehittämiseen substanssin asiantuntijana – näkökulmana ja osaamisena näissä tehtävissä on substanssitoiminta, ei ICT. Esimerkiksi substanssisisältöjen näkökulmasta tehtävä tietojärjestelmän toiminnallinen testaus kohdennettaisiin substanssitoimintaan, kun testaaminen nimenomaan edellyttää substanssiosaamista.

2.4.3 Esimerkkejä ”ICT-ammattilaisen” työtehtävistä

Alla kuvatut työtehtävät ovat esimerkkejä työtehtävistä, joita voidaan toteuttaa ”ICT-ammattilaisen” roolissa. Näissä tehtävissä on katsottu painottuvan tieto- ja viestintätekniisiin ratkaisuihin liittyvä osaaminen.

Substanssin asiantuntijat voivat myös ao. asiantuntijaroolissaan osallistua esim. tietojärjestelmän toiminnalliseen vaatimusmäärittelyyn tai käyttäjä- tai hyväksymistestaukseen, mutta eivät silti toimi ”ICT-ammattilaisena”, vaan käyttävät tehtävissä nimenomaan substanssiosaamistaan.

Seuraavassa kuvatut tehtävät ovat esimerkinomaisia; niitä kaikkia ei esiinny kaikissa virastoissa. Alla käytetyt käsitteet tehtävistä eivät myöskään esiinny välttämättä juuri kyseisessä muodossa virastossa. Esimerkiksi ”ICT-projektipäällikkö” viittaa työtehtävärooliin ja toteutettavien projektien sisältöön, ei niinkään tehtävänimikkeeseen.

Kyber- ja tietoturvallisuuden tehtävien osalta on otettava huomioon, että osassa virastoja niitä sisältyy myös substanssin ydintoimintoihin.

8.10.2026

VK/37326/2026

Kuva 3: Esimerkkejä "ICT-ammattilaisen" työtehtävistä

2.4.4 Ratkaisuesimerkkejä haastavaksi koettuihin työajankohdentamisen tilanteisiin

- **IT-arkkitehti** valmistelee ydintoiminnan tietojärjestelmien kehittämistä. Hän kohdentaa työaikansa ydintoiminnan tietojärjestelmien kehittämiseen.
- **Hankintajuristi** osallistuu ICT-hankinnan valmisteluun. Hänen ydinosamisensa liittyy hankintalainsäädäntöön ja sopimusjuridiikkaan, joten työaika tulee kohdennetuksi Hankintatoimi-tukitoiminnolle ja tarvittaessa muille seurantakohteille (esim. projektikoodi).
- **Substanssitoiminnan asiantuntija** (esim. korvauskäsittelijä, kehittämisspäällikkö, prosessivastaava, rahoitusasiantuntija) **osallistuu uuden tietojärjestelmän toiminnalliseen vaatimusmäärittelyyn ja testaukseen**. Hän kohdentaa työaikansa ao. substanssin ydintoiminnolle ja mahdollisesti myös esim. projektikoodille.
- **Substanssitoiminnan asiantuntija** (esim. analyytikko, tilastonlaajija) **hyödyntää työssään eri ohjelmistoja** (esim. R, SAS, Python) analyysikoodien ja tilastollisen ohjelmoinnin tekemiseen. Hän kohdentaa työaikansa ao. substanssin ydintoiminnoille.

8.10.2026

VK/37326/2026

- **ICT-projektissa henkilöt kohdentavat työaikaan roolinsa mukaiselle toiminnolle ja projektikoodille** (sekä tarvittaessa muille seurantakohteille). Projektikoodin kautta raportoituvat ko. projektille tehty henkilötyö kaikkien käytettyjen toimintojen osalta (sekä ydin- että tukitoiminnot).
- **Substanssiyksiköissä toimivat henkilöt, jotka substanssitehtävien lisäksi hoitavat koko ajan osan työajastaan erilaisia ICT- ja tietoturvan tehtäviä.** Haasteena nähdään työajankohdentamisessa pilkkoutuminen useille eri ICT/Tietohallinto-toiminnoille substanssin ydintoiminnoille kohdennettavan työn lisäksi. Tilanteen arvioinnissa otetaan huomioon em. tehtäviin kohdentuvan työajan suhde (olennaisuus) – painottuuko jokin/jotkin selkeästi? Lisäksi voidaan arvioida painottuvatko ydintoimintojen tietojärjestelmiin kohdistuvat tehtävät vai Tietohallinto-tukitoiminnot → Olen-
naisten toimintojen tunnistaminen.
- **ICT-hankkeiden ohjaustehtävissä** (esim. ohjausryhmän puheenjohtaja) työajankohdentamisessa otetaan huomioon ao. henkilön rooli ja mahdollisuus / tarkoituksenmukaisuus kohdentaa työaika hankkeen sisällön mukaiselle toiminnolle, oli se ydintoimintojen tietojärjestelmät, tietohallinnon kehittäminen tai yleishallinto ja johtaminen. Kyseeseen voi tulla myös ohjaustoiminto, jos kyse on ministeriön osallistumisesta hankkeen ohjaukseen.
- **ICT-kehittämishankkeissa** tehdään erilaista vaatimuksenmukaisuuden varmistamiseen liittyvää työtä, joihin kuuluu myös **tietosuoja-vaikutusten arvioinnin kustannukset**. Jos vaikutusten arviointia ostetaan palveluna, ja jos kyseessä on tietojärjestelmän kehittämissanke, kohdennetaan kehittämiseen (ja ao. projektikoodille). Jos asiaa tarkastellaan työajankohdentuksen näkökulmasta siten, että tietosuojan vaikutusten arviointia ICT-kehittämishankkeessa toteuttaa viraston tietosuojavastaava, roolipohjaisen / osaamispohjaisen mallin pohjalta kohdennetaan työaika 9999630000 Sisäinen tarkastus, riskienhallinta ja turvallisuus -tukitoiminnolle ja ao. ICT-hankkeen projektikoodille.

